

ŠVEITSI-EESTI
Koostööprogramm

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Tehniline kirjeldus

I osa - Täienduskoolituse „Keerulised vestlused lastekaitsetöös: suhtlemine perede, laste, partnerite ja kolleegidega“ väljatöötamine ja läbiviimine.

Taustinformatsioon ja koolituse sihtrühm

Eestis töötab 79 kohalikus omavalitsuses kokku ligikaudu 284 lastekaitsetöötajat (seisuga jaanuar 2025). Lastekaitsetöötajate peamiseks ülesandeks on laste, lapsevanemate ja perede abistamine, mis hõlmab nõustamist, abivajaduse hindamist, parimate huvide väljaselgitamist ja vajalike meetmete rakendamist. Samuti tegelevad nad juhtumikorralduse koordineerimise ning ennetustööga, et tagada lastele turvaline ja toetav kasvukeskkond.

Käesoleva hanke raames korraldatav koolitus on eelkõige suunatud kohalike omavalitsuste lastekaitsetöötajatele, kelle tööülesannete hulka kuulub laste, vanemate ja peredega suhtlemine, aga ka Sotsiaalkindlustusameti (eelkõige laste heaolu osakonna) spetsialistidele, kes nõustavad ja teevad koostööd kohalike omavalitsustega (eelkõige lastekaitsetöötajatega). Hanke eesmärk on koolituste väljatöötamine ja läbiviimine, et toetada spetsialistide professionaalset arengut, pakkudes teadmisi ja praktilisi oskusi keeruliste vestluste ettevalmistamiseks, juhtimiseks ja läbiviimiseks.

Sotsiaalkindlustusamet on loonud 2024. aastal [e-kursuse „Lastekaitsetöö põhialused“](#), mis annab lastekaitsetöötajatele tööks vajalikud baasteadmised ja oskused laste õiguste ja heaolu tagamisel. Kursusel käsitletakse ka lapse ja vanemate kaasamise ning kontakti loomise olulisust, juhtumikorralduse etappe, traumakogemuse ja kiindumus-suhte mõju lapse arengule ning lahenduskeskse praktika põhimõtteid.

Käesoleva koolituse puhul soovime keskenduda järgmise taseme kompetentsidele: keeruliste vestluste ettevalmistamine, juhtimine ja läbiviimine, lapse ja pere kaasamiseks sobivate suhtlemisvõtete rakendamine ning lahenduskeskne lähenemine.

Koolitusel osalejate varasem taust ja töökogemus võib olla erinev – sihtrühmas on nii alustavaid spetsialiste kui ka pikaajalise kogemusega lastekaitsetöötajaid.

Koolituse eesmärk

Koolituse tulemusena oskab õppija ette valmistada, juhtida ja lahendada lastekaitsetöös esinevaid keerulisi vestlusi, suheldes perede, laste, partnerite ja kolleegidega koostööd soodustaval ning lahenduskesksel viisil.

Koolituse läbinud õppija:

1. Mõistab suhtlemispsühholoogia ja kriisinõustamise põhimõtteid keeruliste vestluste läbiviimisel ja konfliktolukordade lahendamisel.
2. Rakendab lahenduskeskse lähenemise põhimõtteid vestlustes laste, perede, koostööpartnerite ja kolleegidega, hoides fookust koostööl ja edasiviivatel lahendustel.
3. Mõistab keeruliste vestluste ettevalmistamise ja juhtimise põhimõtteid ning konfliktide lahendamise peamisi väljakutseid.
4. Valib keeruliste vestluste juhtimiseks ja konfliktide ennetamiseks sobivad suhtlemisstrateegiad, arvestades lastekaitsetöö eripäradega.

5. Arutleb praktiliste enesehoiu võtete kasutamise võimaluste üle pingeliste suhtlusolukordadega toimetulemisel.

Koolituse „Keerulised vestlused lastekaitsetöös“ üldtingimused

1. Indikatiivselt on koolitusgrupi suurus kuni 28 osalejat.
2. Koolitus on kahepäevane mahuga 14 akadeemilist tundi (ak/h), ilma pausideta.
3. Koolitus tellitakse neljale (4) grupile, millest kolme (3) grupi sihtgrupiks on lastekaitsetöötajad ja üks (1) grupp on Sotsiaalkindlustusameti spetsialistidele. Kuna tegemist on koolituse tellimisega kahele erinevale sihtgrupile, siis tuleb koolituse ülesehitamisel sellega arvestada ning koolituskavas see eraldi välja tuua.

Koolituse ülesehitamisel lastekaitsetöötajatele tuleb arvestada nõudega, et põhirõhk on laste ja peredega seotud keerulistel suhtlussituatsioonidel (sh koostöösuhte loomine nõundklentidega, lahenduskesksete tehnikate kasutamine, pingelised telefonivestlused), aga lisaks tuleb käsitleda ka partnerite ja kolleegidega suhtlemist.

Koolituse ülesehitamisel Sotsiaalkindlustusameti (eelkõige laste heaolu osakonna) spetsialistidele on põhirõhk partnerite ja kolleegidega seotud keerulistel vestlustel (nt erimeelsuste lahendamine, lahenduskeskne suhtlemine partneriga, kes ei soovi koostööd teha, konstruktiivne tagasiside, rollide ja piiride selgitamine).

- Lisaks käsitletakse ka laste ja peredega seotud olukordi, mis nõuavad mitme osapoole koostööd.
  - Samuti on vajalik peatuda sellel, kuidas lastekaitsetöötajat nõustades anda viimasele häid soovitusi keeruliste vestluste läbi viimiseks peredega.
  - Selle sihtrühma puhul ei käsitleta lahenduskeskse lähenemise baastadmisi, kuna osalejatel on vastavad teadmised juba olemas.
  - Koolitaja võib omaltpoolt pakkuda mõlemale sihtrühmale täiendavaid teemasid.
4. Info edastamise koolituse kohta, registreerimise koolitusele ja kinnitused koolituspäevadel osalemise kohta tagab ja kogub Tellija.
  5. Koolitused toimuvad kontaktkoolitusena. Lõplikud toimumiskohad ning toimumiskohtade muutmine kooskõlastatakse Tellija ja Täitja vahel lepingu täitmise käigus. Tellijal on õigus jätta asukoha põhiselt koolitus ära, kui grupp ei täitu.
  6. Koolituskava koostamisel ja teemade/meetodite valikul peab arvestama koolituse praktilise suunilusega ehk see peab andma lastekaitsetöötajale lisaks teoreetilistele teadmistele ka praktilisi oskusi, meetodeid ja tööriistu oma töö tegemiseks.
  7. Õppekava projektile sisendi andmine toimub koolituste ettevalmistuse protsessis.
  8. Koolituste läbiviimine toimub vastavalt koolituskavale ja kinnitatud õppekavale.
  9. Täitja esitab välja töötatud õppematerjalid e-posti teel Tellija kontaktisikule hiljemalt viis (5) tööpäeva enne vastava koolituse toimumist.
  10. Tellijal on õigus korraldada Täitjaga vajadusel eelkohtumine enne koolitusperioodi algust, et täpsustada koolituse korralduslikke küsimusi ning ootusi. Koolitusperioodi jooksul võib Tellija algatada ka vahekohtumisi, et arutada korralduslikke küsimusi, saada tagasisidet ning teha vajalikke muudatusi.
  11. Tellija kogub koolitusel osalejatelt tagasisidet pärast koolituse toimumist ning edastab selle Täitjale koos vajadusel tehtavate ettepanekutega koolituskava täiendamiseks või muutmiseks.
  12. Koolituse läbiviimiseks vajaliku arvuti tagab Täitja.
  13. Pakkumuse summa peab sildama kõiki koolituse väljatöötamise ja läbiviimisega seotud (sh majutus, transport jms) kulusid.

14. Töö üleandmine toimub pärast iga koolitusgrupi auditoorse koolituse läbiviimist, mille kohta koostatakse töö üleandmise-vastuvõtmise akt ning arve esitatakse iga grupi kohta eraldi.
15. Tellijal on ootus, et 2025. aastal viiakse võimalusel läbi neli (4) kahepäevast koolitust. Täitja kohustub läbi viima vähemalt kaks (2) kahepäevast koolitust ajavahemikus november – detsember 2025. Juhul, kui Täitja ei saa läbi viia 2025. aastal kõiki nelja kahepäevast koolitust, siis tuleb ülejäänud koolitused teostada ajavahemikus jaanuar – aprill 2026, täpne ajakava lepitakse kokku Tellijaga.
16. Tellijal on õigus tellida kokkuleppel Täitjaga 2026. aastal lepingu raames samadel tingimustel täiendavaid koolitusi pakkumuses esitatud ja lepingus fikseeritud hindadega.
17. Arvestades teenuse iseloomu ning seotust laste heaolu valdkonnaga, tagab Täitja teenuse osutamisel koolitaja(d), kes ei ole toime pannud süütegu alaealise vastu ega isikuvastast süütegu ning kelle suhtes ei ole teenuse osutamise ajal pooleli menetlust nimetatud süütegudega seoses.

Koolituste toimumise aeg:

Koolitusgrupp	Toimumiskoht	Eeldatav toimumisaja vahemik*
I grupp (lastekaitsetöötajatele)	Tallinn	november-detsember 2025
II grupp (Sotsiaalkindlustusameti spetsialistidele)	Tallinn	november-detsember 2025
III grupp (lastekaitsetöötajatele)	Tallinn	november-detsember või jaanuar–aprill 2026
IV grupp (lastekaitsetöötajatele)	Lõuna-Eesti, Tartu	november-detsember või jaanuar–aprill 2026

*tellija jätab endale õiguse koolituste eeldatavat toimumisaega muuta. Muutmise korral lepivad osapooled omavahel kokku. Peamiseks muutmise põhjuseks on koolitusgrupi mittetäituvus või koolitusel osalejate/koolitaja haigestumine.

Nõuded koolitaja(te)le

Täitja peab tagama koolitaja(te) arvu selliselt, et on võimeline koolitused välja töötama ja teostama vastavalt tehnilises kirjelduses välja toodud eesmärkidele ja sisule.

Täitjal on õigus vahetada või lisada pakkumuses nimetatud koolitaja pärast hankelepingu sõlmimist ainult tingimusel, et Tellija on andnud eelneva kirjaliku nõusoleku ja koolitaja asendatakse vähemalt samaväärse kompetentsiga koolitajaga:

1. Magistrikraad sotsiaalteenused ja/või psühholoogia õppekavagrupis.
2. Omab täiskasvanute koolituste väljatöötamise ja läbiviimise kogemust, sh oskust kasutada aktiivõppe meetodeid (juhtumianalüüsid, rollimängud, simulatsioonid jms.) - vähemalt 3 läbiviidud koolitust kas kriisinõustamise, suhtlemis- ja läbirääkimisoskuste, supervisiooni või coachingu alal viimase kolme (3) aasta jooksul. Arvesse lähevad koolitused, mille maht on vähemalt 4 ak/h.
Koolitusena arvestab Tellija vaid neid koolitusi, mis vastavad Täiskasvanute koolituse seaduse (TäKS) nõuetele (koolitusi, mis on kinnitatud õpiväljundipõhise õppekava ja õppekorralduse aluste kohaselt).
3. Koolitajal peab olema viimase 5 aasta jooksul tõendatav praktiline kogemus klientide või meeskondade toetamisel (nt perenõustamine, supervisioon, psühholoogiline nõustamine või traumateadlik nõustamine ja kriistöö).

Täitja peab lepingu täitmisel eelistama keskkonnahoidlikke lahendusi:

- Töökoosolekud ja muud kohtumised viia läbi võimaluse korral veebi vahendusel, et vähendada eelkõige liigsest transpordikasutusest tulenevat süsiniku jalajälge,
- Vältida tarbetut dokumentide välja trükkimist ning võimalusel eelistada digitaalsel kujul olevaid materjale.
- Täitja poolt digitaalsel kujul edastatavad materjalid salvestada ja edastada optimaalse mahuga, et vältida otstarbetult suuri andmefailide ning seega vähendada digireostust.
- Lepingu täitmise järgselt kustutada üleliigsed digimaterjalid, näiteks mustandfailid, säilitamiseks mittevajalikud töödokumendid jms, kuna IT-serverites failide otstarbetu hoidmine on keskkonda kurnava mõjuga ning suurendab digireostust.

Täienduskoolituste „Keerulised vestlused lastekaitsetöös: suhtlemine perede, laste, partnerite ja kolleegidega“ väljatöötamist ja läbiviimist rahastatakse riigieelarvelistest vahenditest: Šveitsi-Eesti koostööprogramm Sotsiaalministeeriumi programmikomponent „Sotsiaalvaldkonna spetsialistide tasemeõppe ja kvalifikatsiooni kaasajastamine ning koolitus – ja tugisüsteemi arendamine“ ja 2021-2027 ühtekuuluvuspoliitika fondide meetme 21.4.7.9. „Lastele ja peredele suunatud teenused on kvaliteetsed ja vastavad perede vajadustele“ toetuse andmise tingimused (TAT) „Laste ja perede toetamine“.